

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2003

Rikors Numru. 958/2003

**Fl-Atti tar-Rikors ta' Mandat ta' Qbid Eżekuttiv numru
1496/03 preżentat fit-2 ta' Settembru, 2003, fl-ismijiet:**

Emanuel VELLA

VS

**LLOYD'S MALTA LIMITED u General Insurance
Services Limited**

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq mill-kumpanija Lloyd's Malta Limited fid-19 ta' Settembru, 2003, li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmija, talbet li din il-Qorti biex tħassar *contrario imperio* id-degriet li bih inħareġ il-Mandat ta' Qbid Eżekuttiv fuq imsemmi fil-konfront tagħha;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-Degriet tagħha tal-24 ta' Settembru, 2003, li bih ordnat in-notifika lill-intimat eżekutant Emanuel Vella u appuntat ir-Rikors għas-smiġġ għall-1 t'Ottubru, 2003;

Rat il-verbal tas-smiġġ tal-1 t'Ottubru, 2003;

Rat il-verbal tas-smiġġ tas-7 ta' Ottubru, 2003, li matulu, fost l-oħrajn, l-intimat eżekutant laqa' n-notifika tar-Rikors u irreġistra l-oppożizzjoni tiegħu għat-talba tal-kumpannija rikorrenti;

Semiġġet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Rat id-degrieti tagħha tas-7 ta' Ottubru, 2003, tas-16 ta' Ottubru, 2003, u tat-23 ta' Ottubru, 2003, li bihom ħalliet ir-Rikors għad-deċizzjoni;

Ikkunsidrat:

Illi din hija proċedura meħuda mill-kumpannija Lloyd's Malta Limited taħt l-artikolu 283A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-kumpannija rikorrenti (flimkien ma' kumpannija oħra li m'hijiex parti f'dawn il-proċeduri), inħareġ kontriha l-Mandat Eżekuttiv ta' Qbid imressaq mill-intimat biex jeseġwixxi sentenza li ngħatat favurih minn din il-Qorti fit-28 ta' Novembru, 2002, kontra l-istess kumpannija rikorrenti u l-kumpannija l-oħra eżekutata. Il-kumpannija rikorrenti eżekutata tgħid li l-imsemmi Mandat inħareġ kontra l-liġi u jmissu għalhekk jitħassar għal kollox fil-konfront tagħha u dan għaliex inħareġ bi ksur tal-artikolu 2(2)(ċ) tal-Att dwar il-Kummerċ tal-Assikurazzjoni¹;

Illi l-intimat eżekutant jopponi għat-talba billi jgħid li l-imsemmi artikolu ma jzomm lil ħadd milli jista' jitlob il-ħruġ ta' Mandat Eżekuttiv kontra kumpannija assikuratriċi;

¹ Att XVII tal-1998 (Kap. 403)

Illi, qabel xejn, l-oġġezzjoni tal-intimat (imsemmija waqt it-trattazzjoni mill-abbli difensur tiegħu) li t-talba tal-kumpanija rikorrenti m'hijiex sewwa għandha tiġi skartata. L-intimat jgħid li ma tistax issir talba fis-sens ta' revoka ta' Mandat *contrario imperio*. Ma ngħadx fuq liema kriterju jew regola ta' proċedura hija mibnija din l-oġġezzjoni. Huwa evidenti li l-kumpanija rikorrenti ressqet it-talba tagħha taħt l-artikolu 283A tal-Kap 12 u dan jipprovdi sewwasew għat-tħassir, għal kollox jew f'biċċa, ta' Mandat eżekuttiv. Jekk proċedura mibdija taħt dan l-artikolu jkollha riżultat favorevoli għall-parti rikorrenti, dak li jseñh huwa r-revoka (jigifieri t-tħassir) *contrario imperio* ta' degriet li l-Qorti tkun tat qabel meta laqgħet it-talba għall-ħruġ tal-Mandat;

Illi l-Qorti hija tal-fehma li l-għan li għaliha ddañhlet din id-dispożizzjoni fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-saħħa tiegħu, l-intimat eżekutat ibati preġudizzju. Minn dak li jirriżulta minn eżami tad-dibattiti parlamentari li wasslu għad-dñul tal-imsemmi artikolu fil-Kodiċi, ma kinitx il-fehma tal-legislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnfisu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ. Kemm hu hekk, l-ewwel klier tas-subartikolu (1) tal-artikolu 283A jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra;

Illi dak li għalhekk jeñtieġ li jitqies f'dan il-każ huwa jekk, fl-ewwel lok, l-artikolu 2(2)(ċ) tal-Kap 403 huwiex element li n-nuqqas ta' tħaris tiegħu jgħib in-nullita' ta' Mandat Eżekuttiv, u, fit-tieni lok, jekk huwiex minnu li ma jistax jinħareġ Mandat kontra l-kumpanija rikorrenti, kif identifikata;

Illi l-artikolu 2(2)(ċ) jipprovdi li, minkejja dak li jipprovdi l-Kapitolu 12, ikun biżżejjed li att ġudizzjarju li m'huwiex Mandat eżekuttiv jew kawtelatorju imressaq minn jew kontra membri ta' Lloyd's dwar xi polza maħruġa minnhom, jitressaq f'isimhom kontra r-rappreżentant ta'

Lloyd's f'Malta. Minn din id-dispożizzjoni, il-kumpannija rikorrenti qegħda tgħid li ladarba l-liġi tirreferi għal kull att ġudizzjarju li m'huwiex Mandat, dan iġib li, fil-każ ta' Mandat (kemm jekk kawtelatorju) il-liġi trid li dan jinħareġ direttament kontra l-membri tas-sindakat u mhux kontriha bħala rappreżentanti tagħhom f'Malta;

Il-Qorti m'hijiex tal-istess fehma. Kif sewwa issottometta l-abbli difensur tal-intimat, l-argument tal-kumpannija rikorrenti huwa mibni fuq inferenza: fil-qasam tal-proċedura, dak li l-liġi ma tgħidx espressament ma jistax jittieħed daqslikieku stabilit b'inferenza bħala r-regola. Ladarba l-imsemmija dispożizzjoni tittratta dwar atti ġudizzjari li m'humix Mandati, ma jistax jingħad li allura tali dispożizzjoni hija biżżejjed biex tistabilixxi regola dwar x'għandu u x'm'għandux ikollu Mandat biex ikun jiswa. Jekk dik id-dispożizzjoni ma tgħoddx għall-Mandati, mela japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-liġi ġenerali tal-Proċedura, billi dik il-liġi ġenerali hija fakultativament subordinata biss għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 2(2)(ċ) fil-każ ta' atti ġudizzjarji li m'humix Mandati. Għalhekk, ma jistax jingħad li l-artikolu 2(2)(ċ) huwa norma li l-ħarsien jew in-nuqqas ta' ħarsien tagħha jikkostitwixxi element kostitutiv tal-kriterju tas-siwi jew nuqqas ta' siwi ta' Mandat;

Illi, dwar it-tieni mistoqsija, jingħad biss li d-dispożizzjonijiet tal-Kap 12 li jtkellmu dwar l-identifikazzjoni ta' persuna li kontriha jinħareġ att ġudizzjarju² u dwar l-għamla ta' atti ġudizzjarji li kontriha jinħarġu³ ma jstabilux dak li l-kumpannija rikorrenti qegħda tgħid li messu sar fil-Mandat minnha attackat. Lanqas ma jgħidu li Mandat maħruġ kontriha fil-kwalita' li fiha tinsab imsemmija fil-Mandat ta' Qbid in kwestjoni huwa jew illegali jew abbużiv;

Illi mbagħad, il-Mandat mertu ta' dan ir-Rikors inħareġ bis-saħħa ta' titolu eżekuttiv kostitwit minn sentenza ta' din il-Qorti li saret ġudikat (il-kwestjoni tat-talba ta' smiġħ mill-ġdid tal-kawża magħmula mill-kumpannija rikorrenti u r-raġunijiet li tali talba tista' tkun imsejsa fuqhom huma għal

² Art. 174(1)(b) u 181A tal-Kap 12

³ Art. 193 tal-Kap 12

Kopja Informali ta' Sentenza

kollox irrilevanti f'dan l-istadju). F'dik is-sentenza, il-kumpanija rikorrenti (flimkien ma' oħra) hija parti sħiħa, fil-kwalita' tagħha ta' rappreżentanta *ex lege* u għalhekk f'isem is-sindakat assikuratur esteru Lloyd's. Bis-saħħa ta' dik is-sentenza, il-kumpanija rikorrenti hekk rappreżentanti (flimkien mal-oħra) giet kundannata tħallas somma lill-intimat Vella. Il-Mandat kontestat inħareġ bis-saħħa ta' dik is-sentenza. Mela ma jstax jingħad li mad-daqqa t'għajn il-fatt li nħareġ kontra l-kumpanija rikorrenti fl-istess kwalita' li hija kienet tħarrket fl-atti tal-kawża jikkostitwixxi nullita' jew abbuż ta' dak it-titolu min-naħa tal-intimat Vella;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tiċħad it-talba tal-kumpanija rikorrenti Lloyd's Malta Limited bħala mhix mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt, bl-ispejjeż kontra tagħha.

Moqrija

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----